

Leerrede over Colossensen 1: 19, uitgesproken op Dankdag 1-11-1950 middagdienst te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 118: 7 en 8

Lezen - Efeze 1

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in het 19e vers van het 1e hoofdstuk, hetwelk ons vanmorgen gelezen is, van Paulus' zendbrief aan de Colossensen, waar Gods Woord aldus luidt:

Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou.

Leerrede.

Het korte woord "want", waarmede ons tekstvers aanvangt, geeft te kennen dat het geheel aansluit op het voorgaande, waarover wij in dit morgenuur gesproken hebben, dat: "Hij het Hoofd is des lichaams, namelijk der gemeente, Hij, Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn."

Dat is dus krachtens het eeuwig raadsbesluit en welbehagen Gods des Vaders, Die Hem zulk een Naam gegeven heeft, boven alle naam, en geëerd heeft boven alles en allen. Daarom is het ook des Vaders welbehagen - Zijn wil - dat men Zijn Zoon zou eren gelijk als Hem, de Vader.

Wij hebben toch Jezus Christus niet nodig, omdat wij zulke gebrekvolle mensen zijn, die zo in alles tekort schieten? Neen, wij hebben Hem nodig, omdat er van ons níets, en dan ook níets kan komen. Het is dus eigenlijk zó, dat, als wij onszelf of elkander èrgens op aanzien, dan is dat geheel fout. Want er is geen onderscheid tussen mensen en mensen, wij allen zijn even diep gevallen, even diep gezonken. Er woont in ons geen goed.

Als wij er oog voor krijgen wat er in ons hart woont, moeten wij dan niet bekennen, dat het alleen Zijn milde hand is, dat wij nog zijn wát wij zijn? Want, als God het ons toeliet, ons de gelegenheid en de vrijheid gaf om onze natuurstaat uit te leven, wat zou er dan van ons, mensen, terecht komen? Wat zou er openbaar worden? Zouden wij niet allen dieven, moordenaars enz. enz. zijn?

Is het te bevreemden, dat het er in de heidenwereld zo langs gaat, en zoals het nu, bijvoorbeeld in Indonesië is? Welnee, helemaal niet! Laten wij ook dit bedenken, dat het Gods lankmoedigheid en verdraagzaamheid is, dat het in ons vaderland nog zo is, zoals het is, terwijl men toch met Christus gebroken heeft als Hoofd! Die zaak is eenmaal niet anders, en valt niet goed te praten of te bemantelen.

Staat en kerk zijn hier als een tweeling uit de verdrukking en het lijden voortgekomen, en Nederland is een vrije natie geworden, onder de genadehand Gods, zich verheffend boven andere volken. De kerk heeft hier gebloeid en Christus werd erkend als Hoofd: Hij Koning, Hij Richter, Hij de Wetgever en Behouder! Maar in de 18e eeuw heeft men met Hem gebroken. Eerst heeft men Hem verlaten en in 1795 is de breuk een voldongen feit geworden. Dat heeft de kerk gedaan, alsmede de staat.

Zodoende hebben wij nu een neutrale staat, waar gelijke rechten heersen. Christus heeft net zo veel te vertellen als de duivel! Als wij dat bezien bij het licht van Gods Woord, dan zijn die zaken zó! In de Nederlandse kerkelijke zaken heeft iemand die met talent en gaven voor de dag komt, al is het rechtstreeks tégen Christus, net zo veel te vertellen als Hij. Wij hebben met

Christus gebroken. Daarom ligt het oordeel en de grauweid over alles verspreid. Dát is de zaak. Daarom behoeft men geen partij te trekken voor de één of andere kerk. Wij behoeven het ook niet te doen voor òns boeltje. Alles ligt onder het oordeel, héél kerkelijk Nederland. Als wij partij trekken, dan doen wij een kwade zaak. Laten wij zien er onze ziel als een buit uit weg te dragen.

Wilt gij iets doen ten nutte van de gemeenschappen onder ons? Doet dan dit: buigt steeds uw knieën, dat God mij elke dag de dood aandoe, zodat ik geen gelegenheid heb met iets van mijzelf voor de dag te komen, of mijzelf te verheffen.

Kort geleden hebben wij nog gesproken uit de 73e Psalm, waarin voorkomt: "Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de Rotssteen mijns harten, en mijn Deel in eeuwigheid." Ik heb geen bezwijkend vlees en hart, van nature heb ik een hard hart en houd ik het tegen God uit. Ik heb een vlees dat het makkelijk buiten God kan stellen. Maar, als God ons nu de dood aandoe en ons zoveel toeschikt dat wij het niet staande kunnen houden, dat vlees en hart bezwijkt, dan komt voor de dag:

Als ik, omringd door tegenspoed,
bezwijken moet,
schenkt Gij mij leven.

Als "ik" dood is, en de genade voert heerschappij, dan kan ik zuiver van God en van Zijn werk spreken, en dat bindt. Waar dat invloed heeft en heerschappij uitoefent in het hart, daar bindt het tezamen, dan is dat de eenheid. Doch, als men kerkje wil spelen, daar blaast God in. Dan zal blijken, dat alles onder het oordeel ligt. Hij wil Zelf Baas zijn, bij mij, en bij u; wij moeten voor Hem opzij. Dat is toch de zaak waar het over gaat? Wij opzij!

Waar is dat te zien in ons vaderland, in de kerk, in de staat? Het is alleen Zijn overwicht, Zijn gezag, waaruit dat gebeurt. Maar wat ligt er tegelijk in vervat als het "ik" opzij moet, zodat Christus Hoofd is, Hij Heer en Meester en Zijn Woord gezag uitoefent? Daarin ligt de ruimte, het leven, de zàligheid!

Indertijd is het hier zo geweest, dat Gods Woord gezag had. Toen de Bijbel, die nõg op de kansel ligt, van de pers kwam, werd het eerste exemplaar, gebonden in een paars fluwelen band, door vier predikanten op de regeringstafel gelegd. Dat was de grondwet, dááruit moest alles geregeerd worden. Maar in 1795 heeft men daarmee afgedaan, dat had: "lang genoeg geduurd."

In de kerk was het zó gesteld: er was een ànder tijdperk aangebroken, een tijdperk van vrijheid, gelijkheid en broederschap. Men was uit de macht en de naweeën van de middeleeuwen verlost en zóver gekomen, dat men er de pen wel kon doorhalen, dat: "Ik van nature geneigd ben God en mijn naaste te haten!" Men was intussen een goed mens geworden en had Christus en de genade niet meer nodig!

Daarna is er wel een hoop gepasseerd in Nederland: Napoleon en al de ellende van de Franse overheersing. Maar, toen eindelijk de vrijheid kwam en Oranje teruggehaald werd, heeft men dat niet met Christus gedaan. Dat heeft de staat niet gedaan en de kerk óók niet. Evenmin is het gebeurd met de afscheiding, en ook niet met de nieuwe kerkorde in de Nederlandse Hervormde Kerk. Het is nooit gebeurd.

Dat is dan ook de grond dat God mij uitgestoten heeft en ik moest gaan spreken, lòs van àlles. Alleen gebonden onder Hem, om te handelen over Hem, over Zijn werken en over Zijn koninklijk gezag en majesteit. Want dat ik, een schippersjongen, hier sta, is toch eigenlijk een getuigenis tegen heel kerkelijk Nederland! Hóórt dat zo? Ik heb er nooit een gebed of een zucht om gedaan om voorganger te worden. Wèl heb ik gereed gestaan om de vlucht naar Amerika te nemen, om maar niet behoeven te spreken. Dat heeft gemòeten, onder Zijn heerschappij en gezag, waaruit het dan heden ten dage nog is, zoals het is.

Ik weet dus, dat God op ons land en op heel kerkelijk Nederland tegen heeft, en daarom breng ik deze zaken ook op deze dag, waarop wij Zijn goedheid erkennen, nog eens ter sprake, opdat een ieder het toch gevoele en beseffe, zowel persoonlijk, als voor onze kinderen, om er onze ziel als een buit uit zoeken weg te dragen en aanneming bij Hem te verkrijgen.

Dat Zijn handen nog zegenend tot ons uitgebreid zijn, is Zijn lankmoedigheid, Zijn taai geduld, Zijn goedheid, ook in alles wat er dit jaar weer is gepasseerd. Van onze Nederlandse jongens zijn er in Indië gevallen, maar hoeveel zijn er weer niet teruggekeerd tot ouders, vrouw en kinderen, tot hun familie, alsook in ons midden of zullen nog wederkeren? God is nog goeddoende onder alle oordeel. Daarbij, Hij heeft gegeven dat er spijs en drank was en kleren om aan te trekken.

Máár ... hoe moet nu die vlekkeloze Majesteit heel het gestel wel bezien? Hij, die onder alle oordeel nog aan- en toebrengt, zegent en weldoet, en wát is de dank die Zijn Majesteit ontvangt? Wat wordt Hem toegebracht? Treedt niet nog àl meer op de voorgrond, dat men des HEEREN Woord verworpen heeft? Dat men zèlf doet?! Zonden zijn geen zonden meer, overtreding van de heilige Wet kan glad gepraat worden. Men zoekt met redeneren, met allerlei doen en laten, de zaak in "het reine" te brengen, met: "Kijk, dàt moet je zùs verstaan en dàt zó."

Daarom geeft openbare sabbatsschennis óók al niet meer. Zelfs is het wel zó: "Ja nu, de jeugd kan toch niet heel de dag in de kerk zitten? En, een potje voetballen op Gods dag is toch beter dan in een schouwburg of in een bioscoop te zitten?" Reizen en trekken op Zondag is héél gewoon. Immers, de dominee doet het zelf óók! Heel gewoon komt hij bij de leden vragen: "Heb je een wagen? Wil je me dan een paar dagen rijden, want ik moet hier en daar preken." Ja, ook op Zondag! Je bent er gauw en gemakkelijk en je kunt dan ook nog een andere plaats bereiken! Ja zeker!

Zonde is geen zonde meer, hoor! Hoe moet dat alles niet zijn in de ogen van een rechtvaardig God? Had Hij de hemel niet kunnen toesluiten, zodat er geen regen was geweest? Had Hij ons de zon haar schijnsel niet kunnen doen onthouden? Nochtans heeft Hij ons gezegend. Op grond waarvan? Och, eenmaal hing er Eén aan het kruishout en ... stierf. Op grond van die offerande draagt God alles nog in Zijn lankmoedigheid en zegent Hij nog.

Het is zo gesteld, zoals ik eens gelezen heb in één der werken van Hoedemaker. Daarin schrijft hij o.a. dat een jongen een grote erfenis ontving bij het overlijden van zijn vader. Maar, in plaats van die wèl te besteden, bracht hij in korte tijd heel zijn portie er dóór. En toen dat op was, gaf hij nog veel geld uit: "op de pof van zijn moeders erfdeel, want als zij dood ging ..." Ten slotte maakte hij nog een zodanige overtreding, dat hij naar het buitenland moest vluchten om uit handen van de rechter te blijven.

Nadat hij spoorloos verdwenen was en men niets meer van hem hoorde, meende men dat hij overleden was. Maar, na járen, is er een dorpsgenoot die hem in Amerika ontmoet. In een gesprek zegt die dorpsgenoot tegen hem: "In Holland denkt iedereen dat je dood bent, behalve je moeder, die gaat nog heden ten dage 's avonds nooit slapen of zij laat de deur open en laat de lamp branden, zodat, als je bloed voor het hart krijgt en terugkeert, je zó in huis kunt komen." Dat brak zijn hart.

Bij die jongen was het zo, dat hij, toen hij dàt van zijn moeder hoorde, uitriep: "Dàt kan ik niet langer uithouden, ik moet naar moeder toe." Hij ging ook onmiddellijk terug naar Nederland. Nu, dat beeld kunnen wij hier ook wel gebruiken, want zó doet God nòg. Als wij bloed voor het hart krijgen en teruggaan naar God en belijden: "Ik heb gezondigd", of men oud of jong, groot of klein is, wie het is, is het, maar die zó voor de dag komt, dan is God er en Die wil ons ontvangen. Och, dat men in Holland er ook eens erg in ging krijgen, dat God onder alles nog bewijst: "Jullie zijn wel veranderd, maar Ik ben de Onveranderlijke. Ik kan met jullie zonden niet delen, maar jullie kunnen bij Mij terecht: "Keert weder, gij afkerige kinderen! Ik zal uw

afkeringen genezen."

Is het geen lieve God? Is Hij geen dierbaar Wezen? Zijn er geen redenen om ons ten diepste voor Hem te verootmoedigen? Voor Hem, Die met één klop alles kan wegstoten, maar gedurig bewijst dat Zijn hand nog uitgestrekt is? Hij onveranderlijk, bij alles wat er onder het mensdom te doen is. Daarbij is ook Zijn Woord onveranderlijk, want het is het Woord van God, Die getrouw is. Ook nu nog wil Hij, dat wij weten hoe het er bij staat en welk een onnoemelijke ruimte er bij Hem is. Om de woorden van de profeet te gebruiken: "In dezelve is de eeuwigheid, opdat wij behouden wierden."

Ook hier opent zich met de woorden: "En Hij - Christus - is het Hoofd des lichaams, namelijk der gemeente, Hij, Die het begin is, de Eerstgeborenen uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn. Want het is des Vaders welbehagen geweest ...", dat die zaak niet uit de engelen gevloeid is, niet uit de mensen, ook niet uit de Heilige Geest, maar naar het eeuwig welbehagen Gods des Vaders, Die in de huishouding der genade de plaats des Rechters inneemt. Hij is de Auteur, de Uitdenker van heel het heilswerk. Hij -- Die het hart kent en de nieren proeft, voor Wie geen ding verborgen is, zelfs niet de duisterste schuilhoeken van ons hart -- weet dat er noch bij u noch bij mij ook maar iets is dat Hem behagen kan.

Hij weet ook dat wij alle vermogen tot het goede missen, dat er bij ons niets is noch aangemerkt kan worden waardoor wij aanneming bij Hem kunnen verkrijgen. Als wij er bij onszelf naar zoeken, dan zullen wij er achter komen, dat het vergeefse arbeid is, want het is er niet. Op ons is toepasselijk wat Jezus tot de onvruchtbare vijgenboom sprak: "Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid." Het is uitgesloten. Laat ons dus niet in onszelf gaan zoeken en modderen, want het is tevergeefs.

Als er dan bij ons belangen zijn, en er komt naar voren, dat wij mensen zijn, die dood zijn in zonden en misdaden, die onmachtig, zelfs ook onwillig zijn, die het aan alles ontbreekt en bij wie slechts het tegenovergestelde aanwezig is van wat er moest zijn, waartoe zijn die zaken?

Waarom laat God ons Zijn Wet zo scherpelijk prediken, en breekt Hij alles bij ons af en zet ons moederziel alleen in de armoede, naar de woorden van de profeet: "En zij zal ledig gemaakt zijnde, op de aarde zitten"? Is het niet hierom, dat wij eens acht zouden gaan geven op Zijn werk en afzien van ons werk? Dat wij zouden zien dat Zijn werk volkomen is. Dat is het welbehagen, het welbehagen Gods des Vaders. In Hem heeft Hij volkomen alles verklaard wat wij nodig hebben om welgetroost te leven en te sterven. Dat is alléén in Hem. Dan is er buiten Jezus Christus ook geen zaligheid te zoeken of te vinden.

Waarin bestaat de zaligheid? Toch daarin, dat de zonden wèg zijn? Daarom werd ook door de engel tot Jozef gezegd: "Gij zult Zijn Naam heten JEZUS (dat is zaligmaker) want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden." Kan de zaligheid - de verlossing van onze zonden - ons ook enige deugd, plicht of enig werk bezorgen? Anders gezegd: kunnen onze goede werken (zoals de catechismus vraagt) niet de gerechtigheid voor God of een stuk daarvan zijn? Bijvoorbeeld de helft of, wat minder: een vierde, een achtste, iets, al was het maar een duizendste? Neen, dat kan niet! Waarom niet? Daarom, dat de gerechtigheid, die voor Gods gericht bestaan kan, gans volkomen, en der wet Gods in alle stukken gelijkvormig moet zijn, en dat ook onze beste werken in dit leven alle onvolkomen, en met zonde bevuurd zijn. Die kunnen Gode niet behagen, want dat zou in strijd zijn met de heerlijkheid van Zijn Wezen. Wat bevuurd is, kan die Majesteit, Die rein is, niet aannemen.

Dan moeten wij omkomen; dan zijn wij in een staat van ondergang! Maar, nu lezen wij, dat Christus, Hoofd des lichaams is, dat alles in Hem is. Immers, wij lezen: "Want het is des Vaders welbehagen geweest." Opmerkelijk is het dat hier niet staat: "Gods welbehagen", maar: "Des Vaders welbehagen." Want, als wij spreken van Gods welbehagen, dan treedt in het bijzonder op de voorgrond de hoogheid, de majesteit van Zijn Wezen. Maar als wij over Hem spreken onder de benaming van Vader, dan geeft dat te kennen Zijn goedheid, Zijn barmhartigheid, Zijn

onbegrensde liefde, ja Zijn zondaarsliefde.

Hier staat dat het des Vaders welbehagen geweest is, dat in Hem al de volheid wonen zou. Dus niet dat in Christus véél zou zijn, wat wij nodig hebben, of dat Hij een Persoon is om het gebrek van òns werk aan te vullen of te vervolmaken. Neen, zo niet, in het allerminst niet. God heeft al Zijn welbehagen in Zijn Zoon Jezus Christus en het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem àl de volheid wonen zou. Daar kan dus àlles buiten blijven, ook Maria, de moeder des Heeren. Niet het minste van Maria noch van al de heiligen komt bij Hem in aanmerking. Die kùnnen geen voorbidders zijn. Alléén Jezus Christus is de volkómen Middelaar. God heeft àl wat wij nodig hebben in die éne Persoon des Middelaars gelegd; dat alles is in Zijn Persoon tezamen verenigd.

Waarin hebben wij Hem zoal nodig? Bedenkt dan, dat God de mens goed en oprecht geschapen heeft, naar Zijn beeld, dat is: in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid. Doch wij zijn dat beeld verloren, er is bij ons geen kennis meer van God, noch gerechtigheid of heiligheid. Maar in Jezus Christus is al de volheid aan te treffen, àlles om weer als kind bij God te kunnen zijn. Dat kan dus niet meer op grond van onze eerste geboorte.

Wij moeten weer op God gelijken: Hij Vader en wij Zijn kind. Dat is in Christus. Immers, een kind kent zijn vader en er is bij hem gelijkheid aan de vader. Nu leert Gods Woord ons, dat Christus ons uit God geworden is tot wijsheid, tot rechtvaardigheid, tot heiligmaking en tot verlossing. Dat vinden wij in Zijn Persoon. Waarheen moeten wij dan met al onze ellende? Gaat maar aan het werk, neemt de toevlucht maar tot de wet van Mozes, die ons oplegt wat wij moeten doen en laten. Betrach het uit en te na!

Doen wij dan geen goed werk? Inderdaad, luistert maar. Er was eens een rijk mens, nog wel een overste van de synagoge, die tot Jezus kwam en vroeg: "Goede Meester, wat doende zal ik het eeuwige leven beërven?" Waaruit deed hij dat? Hij moet zijn eigen boeltje niet vertrouwd hebben, anders behoef je dat toch niet te vragen?!

Als ik weet wat recht en goed is, vrede heb met God, en als God Zich uitsprekt dat ik Zijn kind ben en Hij mijn lieve Vader is, en Hij mij met goedheid bedekt en mij kust met de kussen Zijns monds, moet ik dan aan anderen gaan vragen of het goed is? Welnee! Het is een zaak tussen God en ons, daarbij hebben wij geen derde nodig. Wel hebben wij elkander nodig, ja zelfs de engelen, om God groot te maken: "Vrije genade", maar niet om te bevestigen dat de zaken in orde zijn. Want wij hebben dan het getuigenis in onszelf.

Jezus zegt: "Wat noemt gij Mij goed? Niemand is goed, dan Eén, namelijk God." Met andere woorden: gij zijt ook niet goed. Die man zegt dan niet: "Ja, maar Gij zijt God." Die kennis, dat licht was er bij hem niet.

Vervolgens zegt Jezus tot hem: "Gij weet de geboden." En dan - het is geen kleinigheid - dan behoeft hij de ogen niet neer te slaan! Er wordt wel eens gezegd, dat alleen genade alles moet zijn. Inderdaad, dat is voor de volle 100% zo. Maar in deze geschiedenis zien wij dat die rijke jongeling zijn ogen niet behoefde neer te slaan. Want zijn antwoord is: "Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af; wat ontbreekt mij nog?" Is dat niet beschamend voor ons?

Dan lezen wij: "Jezus, hem aanziende, beminde hem." Zó'n eerbied heeft Jezus er voor als er zijn die hun leven hier trachten te schikken naar de leer en de Wet van God! Doch de genade wordt nogal eens gebruikt als een mantel om de schande te bedekken, in deze zin: "Ja, een mens is gevallen, en nu is hij niet anders, hé?" Dat kan bijvoorbeeld wel zover gaan, dat men iemand de huid vol kan schelden en als het gebeurd is vroompjes zeggen: "Wat is toch een mens!" Men schrijft het dan op het grootboek bij God en Christus, en: "klaar". Dan kunnen wij wel gaan stelen en daarna zeggen: "Ik heb het voor de Heere beleden, hoor." En, o wee, als iemand er wat van durft te zeggen! Dan wordt de "genade" gebruikt als een dekmantel voor de schande! Maar daarvoor is de genade niet!

Als wij genade en aanneming bij God verkregen hebben, dan zijn de zonden die vergeven zijn, betreurde en beweende zonden. Dan hebben wij de dood in de zonden gevonden en zoeken het

leven in Zijn genade, omdat wij het niet in de zonden kunnen uithouden. Die in de zonde kunnen gaan en de zaak met godsdienst zoeken te bemantelen, die behoeven er niet op te rekenen, dat zij aanneming bij God verkrijgen. De genade is véél te dúúr; het heeft Christus' bloed en dood gekost! Laten wij dat toch niet uit het oog verliezen.

Ons leerboek, de catechismus, spreekt dan ook over het afsterven van de oude mens, dat het een hartelijk leedwezen is, dat wij God door onze zonden vertoornd hebben, en die hoe langer hoe meer haten en vlieden. Waarom? Omdat ik er God mede beledig en ik die goede God, zo'n dierbaar Wezen, ermee in het aangezicht sla. Daar is dus de tederheid.

De vreze des HEEREN is het beginsel der wijsheid. Jezus beminde die jongeling om al zijn doen en laten vanaf zijn jeugd. Maar hij had geen vrede, geen bevrediging. Dat kon ook niet. Waarom niet? De mens is in Adam gevallen. En, al is de uiterlijke handel en wandel ook onbesmet, dan is men daarmee aan de binnenkant niet rein. Er moet wat anders gekend worden, daarom komt Jezus nu met de geestelijkheid van de Wet. Hij zegt: "Eén ding ontbreekt u; ga heen, verkoop alles wat gij hebt, en geef het de armen, en gij zult een schat hebben in de hemel; en kom herwaarts, neem het kruis op, en volg Mij."

Toen kwam er voor de dag, dat hij meer met zichzelf op had, dan met een ander. Want om alles wat hij bezat (hij had het éérlijk verkregen hoor ... niet gestolen!) allemaal zo maar aan anderen te geven, dàt was toch wel een beetje te erg.

Jezus bedoelt daarmee niet, dat mensen die geld hebben, alles aan anderen moeten geven. Of, net als in de Roomse kerk alles aan de kerk geven en dan met een pij en een paar sandalen het land doorgaan of als een heremiet leven! Neen, maar Jezus heeft dat gesproken om die jongeling aan de geestelijkheid van de Wet te ontdekken. Want, die jongeling had God niet lief bóven alles en zijn naaste niet als zichzelf.

De Wet vraagt: "Gij zult liefhebben de Heere, uw God, met geheel uw hart, met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten." Als dàt er is, dan gaan wij ten hemel in, want dan zijn wij naar de wil van God. Maar, dat was er niet bij die jongeling en hij liet zich zover niet brengen. En, zó kon hij de hemel niet in. Daarbij kwam nog dit: hij moest niet alleen God als het hoogste liefhebben, maar God vraagt ook, om de naaste lief te hebben als zichzelf. Als de eerste Wetstafel niet bij ons is, dan kan de tweede er ook niet zijn, die zijn onafscheidelijk aan elkaar verbonden.

Vervolgens Jezus zegt: "Neem het kruis op." Dat is: ga de vrucht der zonde eens beleven. Zijt gij daartoe te vinden? Ik niet! Nochtans wil Jezus dat wij dat doen, dat wij het onvoorwaardelijk op-pakken. Dus, dat niet wij regeren, maar dat Christus dat doet en wij achteraan komen. Jezus zegt: "En gij zult een schat hebben in de hemel!" Die jongeling gaat dan bedroefd heen, want, staat er: "Hij had vele goederen." Daarom zegt Jezus: "Hoe bezwaarlijk zullen degenen, die goed hebben in het Koninkrijk Gods ingaan!"

Nu komt voor de dag, dat ook de discipelen daarover inzitten, want zij zeggen: "Wie kan dan zalig worden?" Dan zegt Jezus: "Bij de mensen is het onmogelijk." Hij wil zeggen: gij kunt geen van allen uit uzelf zalig worden, Petrus niet, Johannes niet, Jacobus niet, niet één. "Maar - voegt Jezus er aan toe - niet bij God; want bij God zijn alle dingen mogelijk."

Daarvan spreekt hier Paulus, dat: "Het des Vaders welbehagen geweest is, dat in Hem - in Christus - al de volheid wonen zou." Kan het dan niet door onszelf, noch door de Wet, dan blijft er niets anders over dan:

Heer, waar dan heen?
Tot U alleen!
Gij zult ons niet verstoten.
Uw eigen Zoon
heeft tot Uw troon
de weg ons weer ontsloten.

Het is alleen in Jezus Christus. Van Hem staat er, dat Hij uit God geworden is tot wijsheid. Dàt in de eerste plaats. Dat is tot een rechte kennis. "Niemand kent de Zoon dan de Vader, noch iemand kent de Vader dan de Zoon." Wij kunnen wel trachten ons enige gedachte er van te vormen, maar dat is geen kennen! Kennen is een àndere zaak! Daarom staat er, dat niemand de Vader kent dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren. Wij moeten bij Christus terecht komen.

En, aan wie wil Hij dat openbaren? Hij zegt tegen Zijn discipelen, in de nacht dat hij verraden werd, dat Hij Zich aan hen zou openbaren, en niet aan de wereld. Dan vragen zij aan Hem: "Heere, wat is het, dat Gij Uzelven aan òns zult openbaren, en niet aan de wereld?" Wat wil Jezus hen te kennen geven? Hij wil, dat zij mensen zouden zijn, die Hem in hun ellende en ongeluk aanhangen.

Welk onderscheid was er nu eigenlijk tussen hen en de wereld? Zij waren mensen die niets bij zichzelf hadden. Dat zien wij bijvoorbeeld - nadat zij Jezus hadden leren kennen in de kracht van Zijn opstanding - toen Petrus zei: "Ik ga vissen." De andere discipelen zeggen tot hem: "Wij gaan ook met u." Daaruit kun je toch wel zien hoe zij waren, zij hadden niets in zichzelf! Alles hing af van die éne Persoon des Middelaars.

Hij had gesproken, dat Hij Zich aan hen zou openbaren en niet aan de wereld. Zij vonden de dood in de wereld en bij zichzelf, daarom hebben zij die Ene aangehangen. Want zij geloofden, dat Hij van God was uitgegaan, en in Hem was de zaligheid en het leven. Hij heeft hen door dik en dun meegenomen, en zij zijn met Hem gebleven in al Zijn verzoeken. Zij hadden geen uitweg; zij hadden buiten Jezus niets! Daardoor zijn zij Hem blijven aanhangen, totdat zij ten laatste met hun dood in Zijn dood terecht kwamen. Toen waren zij geheel aan het eind. Maar Christus ging verder (al de volheid woont in Hem), Hij stond op uit de doden, heeft hen meegenomen in hun dood en heeft hen door Zijn doorboorde handen laten zien, in een verzoend God. Daarna heeft Hij hen meegenomen naar de berg, vanwaar Hij ten hemel is opgevaren om plaats te nemen aan de rechterhand Gods. Hij heeft hen zo aan Zich gebonden, dat zij niet uit de weg konden.

Op het Pinksterfeest, terwijl zij eendrachtig bij elkaar waren, openbaarde Hij, dat alles zijn beslag had gekregen en ging Hij hen verrijken met Zijn Geest, ging Hij hen helemaal bezetten met Zijn eeuwige, goddelijke liefde. De plaats waar zij waren, werd vervuld met een geluid, gelijk als van een geweldige, gedreven wind - er was nergens meer plaats voor, dan voor God - en daar zaten zij tussen. Dáár verdwenen zij in God en in Zijn genade.

Kijk, dat is het waarachtige leven. Dat is in Christus. Hij is de wijsheid, om ons te leren, en dat doet Hij als wij het niet meer weten. Als er nu onder ons zijn die geen nagelbreedte van hun plaats kunnen komen, die zo nameloos blind zijn dat zij moeten zeggen: "Mijns gelijke bestaat er niet", bedenkt dan eens, dat er van ons niets gevraagd wordt, niet het minste. Maar in Christus is de ware wijsheid.

God weet wel, dat wij in het paradijs alles zijn verloren. Hij heeft alles in Zijn Zoon gelegd. Die is Borg en Middelaar en wil geven. Indien dan iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van Hem begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Christus is daartoe verordineerd tot de hoogste Profeet en Leraar, om onze duistere zinnen te verlichten. Alles daarbuiten is niets dan armoede en de dood. Bij Hem is rijkdom.

Hebben wij geen gerechtigheid? God zegt: dat is in Mijn Zoon. In Hem toch is de volheid. De gerechtigheid die voor God geldt moet de Wet Gods in alle stukken gelijkvormig zijn. Die moeten wij dus niet buiten Christus zoeken, want Hij betaalde met Zijn bloedstorting voor de zonden en heeft in een volmaakte gehoorzaamheid de gerechtigheid verworven die de Wet Gods in alle stukken gelijkvormig is, dus een volkómen gerechtigheid. Die wil Hij vermaken, géven.

Daar, waar wij in onze zonden in het gericht van God komen, en moeten bekennen de eeuwige dood te hebben verdiend, ons Gode moeten onderwerpen en Hij ons rechterlijk behandelt en

afsnijdt in Adam, daar wil Christus als Borg en Middelaar optreden, om al onze zaken te richten uit Zijn arbeid op Golgotha, ja ons zelfs te reinigen met Zijn bloed en te dekken met Zijn gerechtigheid, en ons vrede te bezorgen met God, onze Schepper. Maar er staat nog in het bijzonder bij: "En dit zal Zijn Naam zijn, waarmede men Hem noemen zal: DE HEERE, ONZE GERECHTIGHEID."

Onze rechtvaardigmaking is een daad die in de verlorenheid van onze staat plaats heeft. Het is straks 22 jaar geleden dat ik gerechtvaardigd ben geworden, als dàt nu eens de grond van mijn leven zou zijn, dan had ik àl maar moeten praten over: tóén. Nu is dat het geval niet, er staat: "DE HEERE, ONZE GERECHTIGHEID."

Als wij alle gerechtigheid van onszelf verliezen, en er telkens weer oude en nieuwe zonden opduiken en allerlei verderf, en wij zelf niets kunnen werken - wij telkens weer staan met twee lege handen - en ons voor God moeten verwerpen, dan blijft er niets anders over dan: Christus, onze Gerechtigheid. Die volheid woont in Hem. Het is dus geheel misplaatst, indien ik buiten Christus nog het één of ander zoek, opdat ik wat zou hebben voor het aangezicht van God. Dan zou Hij ons - als wij met zoiets zouden aankomen - als een vuile doek moeten wegslingeren. Waarom? Wel, wij treden dan geheel buiten de ordening, en eren Zijn Zoon niet. En, op z'n minst genomen mag God van ons toch wel vragen, dat als Hij Zijn Zoon aan ons vermaakt, Die ons tot wijsheid en tot rechtvaardigheid is, wij ons aan Zijn Zoon zouden houden, Die Zich in het gericht van God tussenbeide stelt en Die ons predikt dat Hij volkomen onze gerechtigheid wil zijn en blijven.

Wat ik een ieder bidden mag, geef daar toch acht op, opdat ons deel niet zou zijn: ik ben een gerechtvaardigd mens en nu moet ik als een gerechtvaardigd mens gaan leven. Want dat staat in de gehele Bijbel niet! Laten wij de gerechtvaardigde zondaar zijn, die steeds Christus behoeft, opdat Hij onze gerechtigheid, onze bedekking voor God zij.

Máár ... als dat zo is, brengt dat dan geen losheid des levens mee? Løsheid? Weet je wat losheid met zich meebrengt? Als wij gerechtvaardigd zijn en dan gaan veronderstellen dat wij als bekeerde mensen moeten leven! Dàt is grond tot losheid! Want dan gaan wij, hetzij wetend, hetzij onwetend, uit een zekere verhevenheid in ons, de wet naar willekeur en eigen inzicht uitleggen! Als wij dan wat "verkeerd" doen, dan maken wij het zèlf "goed." Dan kan het zelfs zo zijn, dat het mede aanstoot geeft bij de wereld, zodat men zegt: "Zijn dàt bekeerde mensen?"

Ook kan men, terwijl men vermeend ontdekt te zijn en "zwaar" ernstig is, tegelijk bezig zijn, zowel met losheid des levens als met eigen werk, om kruispijkers te slaan, en Christus' werk te kleineren, in plaats van dat te verheffen.

Als wij gerechtvaardigde zondaars zijn, die bewust zijn als zondaar uit genáde gezaligd en gerechtvaardigd te zijn, beseffend onze verwerpelijkheid - wie ben ik? - dan zullen wij aan Hem blijven hangen, Die onze rijkdom is. In onszelf moeten wij verzingen. Als Hij ons aanziet in onszèlf, dan moet Hij ons ijdel beeld wel verachten! Dat kan dan teweeg brengen, dat wij aan Hem gebonden zijn gelijk de gordel kleeft om de lenden des mans, om Hem aan te hangen uit ware dankbaarheid. Als wij zèlf niets hebben dan vernedering en schande, en zich gaat uitspreken: "DE HEERE, ONZE GERECHTIGHEID", hoe kan dan het hart verwijld worden, dat Hij onze bedekking wil zijn. Toe, laten wij, eer ik verder spreek, nog zingen het eerste vers uit Psalm 138:

'k Zal met mijn ganse hart Uw eer
vermelden, HEER,
U dank bewijzen;

Het is dus het welbehagen van God, dat in Hem alle volheid wonen zou. Zijn wil, die alleen geldt en die standhoudt. Daar valt alle wil van een mens buiten, die is nutteloos en ijdel.

Zo is het dan de wil van God, dat wij het alleen in Hem zouden zoeken en ook zouden vinden. Hoedanig moeten wij zijn om ons te heiligen? Wat moet ik beginnen, wat moet ik doen? Als er voor de dag komt, dat ik een zondaar, een zondares ben, die hoewel ik mij tegen de zonde, tegen het verderf stel, tegen al wat is tegen de reine en heilige Wet, maar het blijkt dat het zó'n macht, zó'n menigte is dat ik daar niet tegen op kan? Hoe dan? Toch in eigen kracht de strijdende zijn? Of is dàt strijdend zijn, als ik met geheel de zaak, zo omvangrijk als zij is van verderf, van ongeluk en ellende, zeg: "Heere Jezus, ik werp mij daarmede op U, want Gij zijt er van God toe verordineerd dat Gij mij zijt tot wijsheid, rechtvaardigheid en heiligmaking!" Want het is de bedoeling dat Christus geheel in het middelpunt komt te staan. Hij is de tweede Adam. Hij vertegenwoordigt als Hoofd Zijn ganse gemeente voor het aangezicht van God. Dat wij dan bij Hem zijn, om uit Zijn rijke volheid datgene te putten, om naar de wille Gods te zijn en dat gaan uitleven, en dat in vrucht blijke. Dat moet alleen bij Hem gezocht worden, daarbuiten niet.

Als wij zelf onze heiligmaking gaan uitwerken, tot welke uitwassen vervallen wij dan niet en in welke omstandigheden geraken wij dan niet! Wat is er in de middeleeuwen niet gebeurd! Zelfs wel dat men zich ging afzonderen in kloosters om "goede werken" te leveren; ook kastijdde men zichzelf. Luther heeft zich op een keer zo gegeseld dat hij bewusteloos op de vloer van zijn cel neerviel. Zo werd hij door een oude monnik gevonden.

Al gaan wij dan niet in kloosters, maar als wij er niet op letten dat het des Vaders welbehagen is, dat in Christus alles is wat wij nodig hebben, waartoe geraken ook wij dan niet? Ga maar aan de gang met zelf te doen! Men kan zich als in het graf werken, èn ... als het gewogen wordt in de weegschalen Gods, dan wordt het te licht bevonden! Alléén Christus' werk heeft waarde. Daartoe is Hij ons uit de Vader geworden. In Hem woont alle volheid.

Ook is Hij tot verlossing! Het is hier steeds weer, uit- en inwendig, strijd, lijden, ellende, moeite, zorgen en kwelling. Laat eens iemand proberen zichzelf er boven te verheffen! Wie kan het? Wie kan eigen verlosser zijn? Een spreekwoord zegt: "De beste stuurman staat aan wal", want soms kan er, als satan woedt en werkt, zo gemakkelijk gezegd worden: "Stuur hem maar door." Jáá, maar hoe doen wij dat zèlf? Zitten wij er niet onder? Kunnen wij er onszelf van verlossen? En een ander? Nu bewijst Christus dat Hij Hoofd is. Hij spreekt het verlossende woord.

Eén woord van Hem, doet heel de macht van satan, van de wereld en van ons verdorven vlees als een kaartenhuis in elkaar storten. Zo is Hij tot verlossing. Hier al, en in alle volheid, wanneer wij hier onze loopbaan eindigen en door Hem ingaan in 's Vaders huis, om daar te mogen zijn voor Hem, Die ons liet kopen door Christus' bloed en ons een plaats bereidde. Het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou. Zo wil God, dat wij niets anders zouden weten dan Jezus Christus, Hij, Die het Middelpunt is in de troon van God, het Middelpunt van alle lof, eer, dankzegging, hulde en aanbidding.

Wat is het geval? Toch, dat wij hier meer en meer worden geschikt en gevormd om in alles Jezus Christus te zien. Dat wij zouden opmerken: spijs en drank, de kleren die wij aantrekken, een dak boven ons hoofd, dat verwierf Hij. Hij verwierf alles, nú, in de tijd, en voor de eeuwigheid een eeuwige, volkomen zaligheid met al de heilsvruchten eraan verbonden! Dat is alles Jezus, Jezus en Jezus alléén! Dat bij ons dan wegvalle alle vermening, alle eigen gedachten, alle zoeken bij onszelf en in enig werk, opdat er niets anders zou zijn dan: Jezus alleen.

Dan ligt er een grondslag, dat wij een leven verkrijgen om geheel uit Zijn genade te leven, dus niets anders te hebben dan alleen dàt. Kunnen wij het met minder doen dan één der heiligen? Met minder dan wat God ertoe heeft verordend en door Zijn Zoon heeft doen verdienen? Nee toch? Dat kàn niet.

Toen Elisa tot profeet was gezalfd en Elia met een vurige wagen en vurige paarden ten hemel was gevaren, was Elisa niet zó gesteld: "Nu ben ik profeet. Ik hoop maar, dat de HEERE mij ook wat genade zal geven." Welnee. Als hij profeet moest zijn, kon het niet minder, hij had hetzelfde nodig als Elia.

Daarom, als hij over de Jordaan teruggaat naar Jericho, dan laat hij zich niet overvaren en zegt niet: "Die Elia toch! Dàt was wat! Die sloeg hier het water en ging er door. Ja, ik heb hier zelf met hem meegewandeld. Een wònder!" Néén. Hij kon als profeet met niet minder toe dan met die God van Elia. Daarom nam hij de mantel van Elia, die van hem afgevallen was, en sloeg het water en zei: "Waar is de HEERE, de God van Elia? Ja, Dezelve?" En ... het water werd her- en derwaarts verdeeld, zodat er een pad kwam, waar eerst geen pad was. Waardoor? Door die God van Elia. Hem eerde Elisa op dezelfde wijze. Hij kon zich niet ophouden met: "Oh, oh, die profeet", maar had de God van die profeet nodig.

Zo is het ook met de volheid die in Christus woont. De ganse gemeente Gods is uit genade zalig geworden door hetgeen er in Christus is. Zullen wij het met minder kunnen doen? Moeten wij gaan op eigen gekozen wegen? Of moeten wij doen wat bij God, in Zijn ogen, voor Zijn vlekkeloos aangezicht, recht is?

Bij Hèm is recht: dat wij in Christus hebben wat tot héél de zaligheid nodig is. Dat dan bij ons zij:

Heer, waar dan heen?
Tot U alleen!
Gij zult ons niet verstoten.
Uw eigen Zoon
heeft tot uw troon
de weg ons weer ontsloten.

Hoe is het bij een ieder van u persoonlijk? God heeft ons tot hiertoe weer geleid. Een ieder heeft zijn eigen geschiedenis gehad in dit afgelopen jaar, van voor- en tegenspoed, van blijdschap en droefenis, van kruis en rouw. Hij heeft ons tot hiertoe gebracht en gedragen, want wij hebben alles verbeurd. Daar Hij ons dan geeft en ons dient, mag Hij dan niet naar recht vragen om ons hart, en dat wij Zijn Zoon eren en verheffen? Hem als Hoofd erkennen, Hem huldigen dat Hij naar het eeuwig welbehagen alles in Zich heeft wat tot zaligheid nodig is?

Och, dat dan een ieder weet wat hem betaamt, om -- daar wij zo'n afwijkend, boos en omzwerwend hart hebben -- bij God te zoeken: "Wilt Gijzelf mij vormen, bekwaam maken opdat ik doe wat Gij gebiedt?", opdat Hij ons niet tevergeefs geboden zou hebben. Als wij de zaligheid niet ter harte nemen, en Jezus Christus niet als het hoogste eren, maar nevenzaken eren, zoals: de wereld, hoogmoed of wàt voor zonde ook, en die bóven Christus stellen, dan zal ons oordeel, onze verdoemenis straks rechtvaardig zijn.

Kiest dan nog heden wie gij dienen zult: òf zo'n liefdevolle God, Die ons in alles dienen wil, òf datgene wat geen God is. Hij is de levende God, Die in nood en dood, in kruis, verdriet en lijden nog nooit iemand heeft laten staan. Hem komt alle dank en eer toe.

Zijn werken brengen met zich mede, dat wij Hem eren. Als die in ons zijn, dan kunnen wij het niet nalaten. Dan neemt Zijn genade, Zijn werk, Zijn heerschappij ons zodanig gevangen, dat wij Hem eren. Wederkerig brengen wij Hem dan toe -- uit hetgeen Hij ons toegebracht heeft -- dankzegging en heerlijkheid. Daaruit vloeit ook de ware liefde tot de naaste voort. Als wij de rechte plaats voor God innemen, dan kan het ook om de naaste, in oprechtheid, lief te hebben als zichzelf. Niet, omdat het móét, maar voortkomend uit het hart, naar des HEEREN Wet.

Dat dan de God van alle genade en barmhartigheid ons toeschikke en diene met hetgeen ons nodig is, opdat het ons, al de dagen van dit tijdelijk leven, moge welgaan en wij hier al beginnen met: "Dank aan het eeuwig Opperwezen."

En, wanneer onze loopbaan zal geëindigd zijn, Hem dan volmaakt mogen dienen, om Hem uit al Zijn werken te mogen danken in heerlijkheid. Amen.

Slotzang:

Psalm 75: 4

Geen geval, geen zorg, geen list, ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen